

2547

מדינת ישראל
הכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס' 154/ג'

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה בקריה, ביום א',
י' באדר תשי"ח, 2.3.58, בשעה 16.00.

נכחים - חברי הוועדה:

- י. גורי - היו"ר
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. הרצפלד
- ש. דיין
- נ. לוי
- ש. לורנץ
- ז. טוזאייב
- ח. רובין

מוזמנים:

מר גליקמן - המנהל הכללי של משרד המסחר והתעשייה
 מר הירשברג - מטעם משרד המסחר והתעשייה
 מר דניאלי - אגף התקציבים במשרד האוצר.

סדר-היום: הצעת התקציב של משרד המסחר והתעשייה לשנת 1958/59.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

אנו נעסוק בתקציב משרד המסחר והתעשייה.

רצוני לדעת מתי יגיע הסעיף עליו מדובר
במכתבו של חבר הכנסת כמיס.

ח. רובין:

נושא זה הוכנס לסדר-היום של ועדת המסנה.

היו"ר י. גורי:

אין לזה ועדת מסנה.

ח. רובין:

יש לוועדת הכספים שתי ועדות מסנה קבועות.

היו"ר י. גורי:

יעסקו בזה בשבוע הבא מאחר שמשרד ראש הממשלה הודיעו שיהיו מוכנים לכך רק

ש. בזק:

בשבוע הבא.

הנני מתנגד לנושא זה יובא בפני ועדת מסנה.

ח. רובין:

ועדת הכספים עמוסה בחוק התקציב ואיננו יכולים להטיל עליה גם נושא זה. אבל אם

היו"ר י. גורי:

הוועדה סבורה שדבר זה מוכרח להיות בוועדת המליאה, אזי הוא חייב להשתתף.

אני מציע לקיים הודעתך בוועדת הכספים בנושא זה - זהו בענין הנפקדים הנמצאים

ח. רובין:

בארץ כחוק.

לא התכוונתי שאנו נפסיק את הדיון בתקציב, אלא התכוונתי שאנו נדון בזה בוועדת המסנה. אנו קבענו סדר-יום בישיבות אלה, ובראש וראשונה יש לנו את ענין התקציב.

היו"ר י. גורי:

אבקש להציע את הצעתי; אני מציע שהדיון בענין הנפקדים הנמצאים בארץ כחוק יקויים לא יותר מאוחר מאשר בשבוע הבא, וכי הוא יקויים במליאה ועדת הכספים.

ח. רובין:

אני מוכן להצביע זאת.

היו"ר י. גורי:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת רובין שהדיון בנפקדים הנמצאים בארץ כחוק יקויים לא יותר מאוחר מאשר בשבוע הבא

- רוב

- 3

נגד

בעד ההצעה לקיים את הדיון במלואת הוועדה

- רוב

- 3

נגד

שתי הצעות חבר הכנסת רובין - נ ת ק ב ל ו

הצעת התקציב של משרד המסחר והתעשייה מסתכמת ב-5,052,000 לירות.

היו"ר י. גורי:

(קורא סעיפים 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16)

י. דבר:

רצוני לשאול בקשר להצעתו של ממלא-מקום שר המסחר והתעשייה בדבר תשלומי חובה על רווחים. ידיעה זו הופיעה בעתון המקורב לממשלה - ב"ידיעות אחרונות". - אשמח מאד אם מר גליקמן יכחיש הודעה זו.

ח. רובין:

אמנם לא קראתי את "ידיעות אחרונות", אך אני חושב שנושא זה הובא בפני הוועדה. אבל שואל אני: אחרי שניתנה הודעה ע"י שר המסחר והתעשייה אשר אותה מסר בכנסת, וכן אחרי שחזרו על נושא זה בוועדת הכספים, הממשלה התחייבה, בשעתו, להביא ענין זה של תשלומי חובה שוב פעם לכנסת בעוד מועד; כלומר, בסוף חודש ינואר, או בראשית חודש פברואר, יוצא איפוא שדיון קונקרטי בנושא זה כבר עומד בספק. אני שואל: מתי דבר זה יוגש? שאלתי זו מכוונת למנהל הכללי של משרד המסחר והתעשייה.

ז. סוזאייב:

בקשר להיקף המנגנון, השר שדיבר בפני הוועדה אמר כי למרות כל הקיצוצים שהיו במנגנון יכול היה לפטר עוד כ-100 פקידים, זאת אומרת יותר מ-10% מכלל הפקידים העובדים במשרד המסחר והתעשייה. הייתי רוצה לשמוע קצת יותר פרטים על ענין זה; מהו המצב כיום, מדוע הוא אינו יכול לקבל יד חפשי בשטח זה ובאילו דרכים משתדלים לצמצם את המנגנון אשר לפי דעת המשרד לא בחוצים יותר פקידים אלה?

(ב) אני רואה סעיף משונה - פעולות לשמירה על רמת המחירים (עמ' 171). מה אומר סעיף זה?

(ג) הופיעו בעתונות כמה וכמה ידיעות סותרות בקשר למכון לייצוא בשיתוף עם האמריקנים, הייתי רוצה לדעת אם זה נלקח מתוך התקציב. (מר גליקמן: זהו דבר נפרד)

מהו הקשר בין המכון לייצוא שהוקם יחד עם האמריקנים והחטיבה לסחר חוץ? מה הם התפקידים של מכון זה?

ועוד הופיעו ידיעות בעתונות שכאילו המכון החדש שהוקם מכספי המענק לא נתקבל בעין יפה ע"י המשרד מאחר שהוקמה כבר המחלקה לסחר חוץ. רציתי לדעת מדוע ומהו הקשר ביניהם?

(ד) רציתי לשאול בקשר לחברות הממשלתיות לייצוא ובקשר לחברה החדשה... (ש. בזק: בחלקו זה מופיע בתקציב הפיתוח). אני מבין שיותר מאוחר אוכל להציג שאלה זו.

(ה) קה זה מרכז ההשקעות? לא הסתכלתי בדברי ההסבר מדוע חלה הגדלה בסעיף מרכז ההשקעות, למה סכוון סכום זה של ההגדלה?

(ו) כאן מופיע החשבון המסחרי בתקציב הרגיל. האם יש הסבר לסעיף זה?

ש. לורנץ:

מהי המדיניות של רמת המחירים על מצרכים? לדוגמה: החמאה האמריקנית. חמאה זו נמכרה במשך שנים במחיר זול, אך השנה זה נמכר ב-4,5 ל"י הקילו לצרכן. הייתי רוצה לדעת כמה זה עולה לממשלה ומדוע זה נמכר כה ביוקר?

ש. דיין: מה שאנו מקבלים מאמריקה זה מעודפי התוצרת החקלאית שם. הייתי רוצה לדעת, בכמה מסתכמים הסכומים המוצאים בעד עודפי התוצרת? אן זה מצרכי מזון אנחנו מביאים?

ח. רובין:

כיצד נסתיימה הפרשה של הסוכר?

כיצד מובטח שהסוכר המיועד לצרכי תעשייה לא יימכר ע"י בעלי התעשייה לצרכנים משום שהפרש במחיר הסוכר הוא גדול והרווח הזה הולך לכיס בעלי התעשייה? מהו הביטוי התקציבי, היכן מופיע מבחינת התקציב פעולה זו? האם זה במסגרת שמירה על רמת המחירים?

בזמנו, הצעתי בכנסת חוק שיבטיח כי עונש פלילי יוטל על כל עבירה כתוצאה ממכירת תוצרת לא-פגומה או פגומה מבחינה בריאותי או תוצרת אשר הענף אינו מייצר אותה. ועדת הכלכלה החליטה להסתפק בהסבר של באי-כוח משרד המסחר והתעשייה. שאלתי היא אם משרד המסחר והתעשייה גיבש הצעת חוק ומה גורלו של חוק זה? מה הם דרכי הפיקוח על טיב המזון מבחינה בריאותית ומהו הביטוי התקציבי בעניין זה?

ישנו סעיף - תכנון תעשייתי - 296 אלף ל"י. (עמ' 319 ב"דברי ההסבר) אבקש למסור לנו הסברים בעניין זה.

ועוד סעיף אחד ישנו - הגברת פעולות לערוך הייצוא (באותו עמוד), אני מביין שתקציב זה הוא לפעולות ארגוניות.

ועוד סעיף ישנו (באותו עמוד) - פיתוח ופיקוח מקצועי בתעשייה (15 עובדים); סעיף אחר - תוספות שונות (17 עובדים רצוני לקבל יותר פרטים על סעיפים אלה).

שאלתי האחרונה היא, בקשר להגדלה לא מבוטלת, באופן יחסי, של עובדים במשרד המסחר והתעשייה. אני רואה שזו תוספת של עובדים שעובדים באדמיניסטרציה. מה הן הסיבות לגידול זה של 5%?

יתכן כי לאחר שאקבל את התשובות אציג שאלות

נוספות.

י. אפרתי:

כמה מביאים גרעינים למספוא, ומהו הרווח של הממשלה? אני חושב שזה נמצא בחשבון המסחר

זה נמצא בחשבון הסובסידיות.

מר גליקמן:

כמה מביאים כותנה?

י. אפרתי:

רצוני להוסיף לשאול: אני רואה בפעם הראשונה שמקבלים מחברת השילומים סכום של 300 אלף ל"י לתיקון מפעלי התעשייה. אני שואל: האם זה נכון מבחינה תקציבית? אם יש לחברה זו הכנסות, אזי היא צריכה להעביר אותם לקופת הממשלה; יש לה הכנסות - הרי הם שייכים למדינה.

ז. סוזאייב:

משרד המסחר והתעשייה עושה שירותים לחברת השירותים.

הי"ר י. גורי:

לדעתי, דבר זה מסלף את התמונה התקציבית. למעשה זוהי שאלה כללית הנוגעת לכל המינוסים

ז. סוזאייב:

המופעים כאן בתקציב.

(ב) לגבי מרכז ההשקעות. על סעיף זה נדבר בהזדמנות אחרת. אבל קראתי בעתונות כי היתה ועדה אשר בראשותה עמד מר גליקמן. זו היתה הוועדה לעידוד השקעות הון. הייתי רוצה לשמוע יותר פרטים בעניין זה.

ש. לורנץ:

רציתי לשאול בקשר למתן היתר עבודה בשבת:
האם בשטח של התעשייה דרושה המלצת משרד
המסחר והתעשייה? האם יש למספר בתי-חרושת היתרי עבודה בשבת?

ועוד שאלה: בקשר לסובסידיה, מגיעים לערך
מוסף מופרז למדי. הייתי רוצה לדעת, מה נכון ומהי המדיניות בבעיה זו?

ש. דייץ:

ישנן הוצאות לא מעטות המוצאות שלא לצורך
תושבי הארץ. ניקח לדוגמה את מרכז הלשכות,
או את אגף הייצוא, יהלומים, מחקרים ועוד. מדוע כל הפעולות והשירות
שנעשה בשטח זה נופלות על משלם המסים?

מר גליקסון:

על איזה סכומים הכוונה?

ש. דייץ:

בתוך הסכום של 5 מיליון ל"י ישנם סכומים
די ניכרים, האם ישנה כאן גם השתתפות

הממשלה?

ח. רובין:

בקשר לבעיית הייבוא, צווי מכס על טכסטילים,
צמר, תעשיית פלסטיקה וגומי, אנחנו שמענו
שישנם שינויים. רציתי לדעת, באיזו מידה עלה הפיקוח על כמויות החומר
שהובא? וכן, באיזו מידה נוהג משרד המסחר והתעשייה רשיונות, או שיש
לכך אישור אוטומטי? איזו מחלקה במשרד המסחר והתעשייה עוסקת בזה?
האם ישנה בזה כוונה כאילו לשלול תועלת המדיניות הזו ע"י משרד המסחר
והתעשייה?

ג. לויץ:

האם נעשתה איזו עבודת מחקר ע"י משרד המסחר
והתעשייה בתעשיית טכסטיל בקשר עם מספר
הנולים ששם בארץ? כמה עודף יש לנו?

(ב) האם משרד המסחר והתעשייה מתכוון
לשחרר ממכס את הברזל לייצור מכוונות?

היו"ר י. גורי:

שאלה כללית: האם התכנית של משרד המסחר
והתעשייה, אשר היתה עמוקה מספר שנים לפיתוח
התעשייה, קרמה עור ובשר?

מר גליקסון:

על השאלה של חבר הכנסת בוד, בקשר למה שסרד
בעתון "ידיעות אחרונות": על הענין הזו
דנתי לפני שבוע בוועדת הכספים ודברתי על החוק והתקנות. החוק הזה
יובא ע"י שר המסחר והתעשייה השבוע או בשבוע הבא.

חבר הכנסת סוזאייב שאל, מדוע אין שר
המסחר והתעשייה מקבל יד חפשית במנגנון: ידוע לחבר הכנסת סוזאייב
די טוב שבעיה זו אינה קלה. אולם עשינו משהו והתקדמנו בשטח זה.
איפשרנו לעובדים לצאת לפנסיה, וזה נעשה מתוך הסכם עם נציגות המנגנון.

על השאלה: מה הם התפקידים של המכון לייצוא
בהשתתפות האמריקנים, אני משיב: אנחנו משתתפים במכון הזה והננו
פעילים למדי. האנגלים קוראים לזה "מרקס ריסרץ?". ההגדלה העיקרית
היא בארצות-הברית.

חבר הכנסת לורנץ של, מהי המדיניות על
הגדלת המחירים; בכמה עולה לנו החמאה האמריקנית. אם כן, המדיניות

של המחירים היא - לשמור על רמת המחירים, מצרך אף שהוא איננו בפיקוח, זקוק לאישור. כל מקרה בו לוועדת המחירים, בודקים אם הוא מוצדק או לא מוצדק, ומאשרים אותו הכל לפי המקרה.

החמאה עולה לנו 2 ל"י. כוונת המחיר הגבוהה על מצרך זה אשר נמצא בשוק באופן חפשי היא, לספוג כסף ככל האפשר. (ב) למנוע התחרות עם החמאה מתוצרת הארץ.

משרד המסחר והתעשייה קונה, כאמור, את החמאה האמריקנית במחיר של 2 ל"י הקילו, מוכר אותו ב-3,500 ל"י הקילו, ולצרכן זה נמכר ב-4,500 ל"י הקילו.

לחבר הכנסת דיין אני מוכן לתת רשימת העודפים המובאים ארצה, הרשימה כוללת חיטה - 150 אלף טון; מטפוא - 190 אלף טון; שמנים - 7000 טון בערך; חמאה - 8000 טון; גבינה - 2500 טון; אבקת חלב רזה - 10 אלפים טון. אח"כ יש לנו כותנה - 5000 בלון בסכום של 800 אלף דולר. ועוד, כמות לא קטנה של טבק ב-150 אלף דולר. זוהי רשימה המסתכמת ב-35 מיליון דולר. אותו הסכום יהיה גם בשנה הבאה,

בקשר לאגף ייבוא מזון: התקציב של ייבוא המזון הוא 87 מיליון דולר בשנה. אני יכול לתת לכם את החלוקה: תבואות מזון, מספוד תירס, שבולת שועל - 26 מיליון דולר; שמנים - 14 מיליון דולר; סבון - 2 מיליון דולר; 6000 טון בשר קפוא - 7 מיליון דולר. בשר משומר עולה יקר מאד וגם בשר חי עולה לנו ביוקר.

ש. דיין: כל זה אנחנו קונים במזומנים בארצות שונות?

מר גליקסמן: כל החיטה ורוב גרעיני שמנים ומספוא, כל הדברים הללו נקנים מהעודפים. זה נמכר במחיר מוזל.

היו"ר י. גורי: בגליון "הארץ" של השבוע, נתפרסם מכתב אשר בו מדובר על הבשר המובא מארגנטינה. שם נאמר, בין השאר, כי הושג הסכם נוח מאד לנו עם ממשלת ארגנטינה מבחינת מאזן התשלומים, אך הוצאות הכשרות הן עצומות, והן שמייקרות את הבשר. אותי מעניין ההסכם הנוח עם ארגנטינה.

מר גליקסמן: ממשלת ארגנטינה דרשה כך: 30% ילך דרך הקלייר ו-70% בדולרים חפשיים. ישנה אפשרות שכל הבשר ילך דרך הקלייר. הסיכויים הם טובים.

חבר הכנסת רובין שאל, כיצד נמתיימה פרשת הסוכר. פרשה זו נמצאת בידי היועץ המשפטי, וידוע לכל שבדבר זה אורך זמן רב.

ועוד: כיצד מובטח שהסוכר לא יגיע לצרכן? - זוהי בעיה לא קלה. ישנם 800 מפעלים קטנים וגדולים שמקבלים סוכר בשביל הייצור שלהם. לפקח על כולם אין זה מהדברים הפשוטים והקלים. הגדלנו את הפיקוח עליהם, ואנחנו דורשים מבעלי התעשייה הגדולים להגיש לנו דו"ח חודשי על הייצור שלהם ולפי זה אנחנו יכולים לדעת מהו מצב הסוכר שאנחנו שולחים להם וכן אנו יכולים לבדוק את הכמות הנמצאת אצלם במחסן.

ח. רובין:
בדיקת המחסן לא אומרת ולא כלום, ברגע שהוא מוציא דו"ח הוא כותב, כי הוציא 1000 טון שוקולד בו בזמן שהוא ייצר רק 500 טון... .

מר גליקמן:
אין לנו בקורת מלאה ואין לנו שיטה קבועה כיצד למנוע את הדבר. אנשי המשרד שלנו נוטים למחיר אחיד, כל 100 לירות הפרש, זה נקודה נאיבדכם.

נשאלה שאלה: היכן זה מופיע בתקציב? - זה מופיע בפעולות לשמירה על רמת המחירים ונפעולות למעקב אחרי הקצבות.

לשאלתו של חבר הכנסת רובין על מתן רשיונות למפעלים: נעשו צעדים יחד עם משרד הבריאות; אנחנו לא מוציאים רשיונות כל זמן שלא נבדק המפעל, אם הוא היגייני ואם הוא עומד לפי דרישות המשרדים.

בקשר לתכנון תעשייתי: במשרדנו הקימונו השנה מחלקה מיוחדת לתכנון התעשייה במשך 4-5 השנים הנאות. בראש מחלקה זו עומד מר ארדרייך.

בקשר למצבנו המשרד: קבלנו על עצמנו את מכוון לסינים שהיה במשרד החקלאות; העברנו 9 עובדים וקבלנו 97...

י. בדר: בפעולות כמה פקחים עובדים?

בעמוד 320 בדברי ההסבר, אתם מעלים תוספת של 44 עובדים. לעומת זה, בכל מיני מקומות הפעולות עם השכר מסתכמות ב-182 אלף לירות, ובעמוד 319 מופיע סעיף - פעולות לשמירה על המחירים, המסתכם ב-220 אלף לירות בקירוב. בדבר ההסבר כתוב שעובדים עם 4 מכוניות וכו' לעומת פעולות אחרות שמצריכות גם כן עובדים. הייתי רוצה לדעת, מהו מספר הפקידים הקיימים והנוספים בסעיפי הפעולות שאינם מופיעים בסיכום הכללי?

מר גליקמן:
בקשר לסכום המופיע - 182 אלף לירות בסעיף שמירה על טיב המזון - אנו מקווים שפקידים אלה הם ארעים, והם יבצעו את הפיקוח. משום כך לא הכנסנו אותן בתקן.

י. בדר: הייתי רוצה לדעת את מספר הפקידים הארעיים והקבועים.

מר גליקמן:
חבר הכנסת אפרתי שאל: כמה מביאים גרעיני מספוא, אני כבר מסדתי על כך. השנה יהיו לנו 4500 טון, ועוד 5400 טון נצטרך להביא מהעודפים. התצרוכת של הארץ היא 9-10 אלפים טון.

ביחס לשאלה הנוגעת לחברת השילומים רצוני להשיב, כי בכדי למנוע כפילות שהיתה בחברת השילומים, אשר היא בעצמה היתה מתכננת ומזמינה ציוד לתעשייה בארצות-הברית, התחלנו השנה לבצע זאת יחד עם החברה.

חבר הכנסת סוזאייב שאל בקשר לוועדה אשר תמליץ על מתן רשיונות וזאת על מנת להקל על מרכז ההשקעות. - המרכז הזה עובד ואנחנו מקווים שתוך שבועיים-שלושה אנחנו נגיד דו"ח בקשר להשקעות.

חבר הכנסת שאל בקשר למתן היתר עבודה בשבת. רצוני לשאול אותך, חבר הכנסת לורנץ, האם אתה מתכוון לביטחון-החרושת לנייר בחדרה? אם כן, זה נעשה בידיעת הרבנות.

ביחס למתן סובסידיה לערך המוסף: הסובסידיה מסתכמת ב-850 מיל לכל דולר נחסך או לכל דולר נוסף. ההתחרות בשוקי העולם היא גדולה מאד. הנה, למשל, אנו מגיעים למקרים שאנו נותנים של 1.200 ל"י בדרום אפריקה.

חבר הכנסת דיין שאל בנוגע למרכז ההשקעות. למעשה, מרכז ההשקעות איננו למשקיעי חוץ, אלא הוא בשביל התושבים המקומיים ותושבי חוץ. אינני מקבלים-בל תשלום בשביל השירות.

חבר הכנסת רובין שאל על הטלת המכס על "זהורית" ועוד. - אין לנו עוד נסיון, בעיקר אין לנו נסיון על אותם הדברים שעלו בחודש אוגוסט. אבל יש לנו נסיון מדברים קודמים; על עצים וצמר; הנסיון הראה שהפיקוח על דברים אלה היה קטן מאד.

ח. רובין: למעשה זהו מכס פיסקלי.

מר גליקמן: זהו ספיגת עודף המחירים.

ה"זהורית" היתה נמכרת לפי 2,5 ל"י הדולר. אנחנו עכשיו הגדלנו והשוונו את המחיר.

חבר הכנסת רובין שאל על מטבע חוץ. - אנחנו מקבלים רק את הדו"חות של מטבע חוץ מהייצוא שהמשרד שלנו שומר אצלו.

חבר הכנסת לוין שאל אם נעשה מחקר לתעשיית הטכסטיל. - נעשתה עבודה כזו, ודעת המשרד והמומחים של המשרד שעלינו להגיע במשך 3-4 השנים הבאות ל-270-300 אלף פלכים בענין זה; לפי הערכותינו, בשביל השוק המקומי נהיה זקוקים בערך ל-150 אלף פלכים מטריות כותנה. כיום יש לנו 92 אלף פלכים, בהרכבה - 24 אלף פלכים והצירוד שהוזמן הוא 42 אלף פלכים. אם כל אלה יתחילו לפעול, אז חלק ילך לשוק המקומי, וחלק לייצוא. כל התכנון אינו מבוסס על כותנה מקומית. התכנון של הכותנה הוא בין 60-80 אלף דונם.

בקשר לצמר סרוג: התכנית היא להגיע ל-30 אלף פלכים. כיום יש לנו 13 אלף פלכים, ואושרו עוד 5000.

ח. רובין: אם נגיע לשני מיליון תושבים, כמה יהיה דרוש כדי לספק בענף צמר סרוג את התצרוכת?

מר גליקמן: אינני יכול להשיב לך על כך.

ח. רובין: לפי חישוב זה, הייתי רוצה לדעת מהו אחוז הייצוא אם הפרופורציה היא כריאה?

מר גליקמן: אנחנו לא מחזיקים מטבע זר בשביל הצמר הסרוג.

חבר הכנסת לוין שאל בקשר לברזל המקצועי. - אותו ברזל טוב גם לבניית מכוניות וגם לצרכים אחרים. בזה דנו עם המכס. לפי הסטטיסטיקה של המכס, אם מייבאים אותו ישר אז אנו מפקחים עליו. קשה להבחין בדיוק לאיזו מטרה ברזל זה הולך.

נשאלה שאלה, אם התכנית של שר המסחר והתעשייה נמצאת בתהליך של גיבוש. - בשנה זו התקדמנו במידה ידועה ואפשר יהיה לראות זאת בתחילת השנה הבאה.

~~בשאלה שאלה אם התכנית של שד המסחר
התעשייתית נמצאת בתהליך של אישור. בשונה
ומאשר יהיה לדעת האם בתקציב של הפיתוח.~~

א. הרצפלד: מהו מצבה של החברה הפיננסית החדשה?

ה'ר"ר י. גורר:
רצוני להפנות את שימת לב חברי הוועדה
שאנו עובדים לפדק'תקציב הפיתוח. אנחנו
נצמיד לפדק'תקציב הפיתוח שני סעיפים: סעיף פעולות לעידוד הייצוא
(עמ' 7 בספר התקציב) - 49 מיליון ל"י; וסעיף הענקות להוזלת מוצרים
ושירותים חיוניים (עמ' 7) - 38,5 מיליון ל"י. שני סעיפים אלה
יהיו צמודים. ועוד סעיף אחד צמוד לענין זה (בעמ' 279) - מוסדות
וקרנות לעידוד הייצוא בסך 5.000.000 ל"י.

ז. סוזאייב: לא ברור מדוע הסעיף עדיין ייבוא הון שייך
לפעולות עידוד הייצוא.

מר גליסמן: אין זה שייך למשרד המסחר והתעשייה בלבד.

ה'ר"ר י. גורר:
אנחנו מדווח על הייצוא התעשייתי -
22.100.000 ל"י.

ז. סוזאייב:
בקשר לפורשת "סופר מרקט": האם מתקציבי
הפיתוח הוצאו כמה סכומים למטרה זו?

ב) ישנה בעיה אשר היא אינה חדשה, ולאחרונה
נתקלתי בה שוב: לפני כמה שנים היו ניכוחים בקשר לייצוא ציוד בשביל
התעשייה; ייבוא משומש במקצת. והנה, היו מומחים במשרד המסחר והתעשייה
אשר התנגדו בכל תוקף לייצוא ציוד משומש. חמיד היתה התנגדות זו.
הייתי רוצה לדעת: האם לא הצליחו להתגבר על התנגדות זו מומחי משרד
המסחר והתעשייה אשר לפי דעתי, התנגדותם עולה למדינה בכסף רב?
יש ציוד רב באמריקה, ציוד טוב ומצוייץ, אשר מוכנים למכור אותו
ברבע המחיר.

ג) בקשר להענקות לצרכים חיוניים.
קראנו בעתונות כי חל שינוי במהיך המספוא לעופות. היתה הבטחה
לשינוי מחירי ביניים ועוד. הייתי רוצה לדעת, מהו הסכום ואיזו
השפעה תהיה על הסובסידיה שמסלמים בענף זה?

ד) בקשר למאמרים המופיעים בעתונות.
זוהי באמת בעיה קשה מאד ואינני יודע אם זה ניתן לבדיקה. אני מתכוון
למאמרו של אליעזר ליבנה אשר התפרסם לפני ימים מספר. איך אתם רואים
את הבעיה הזו ששער הדולר בשוק החפשי עומד על 2.320 ל"י. מדוע
השער הזה הוא יותר נמוך מהפרמיה שהממשלה משלמת? מה יהיה אם הפרמיה
תלך ותגדל ואיך לכם שליטה על הדולר?

ה) בקשר לאחד הסעיפים בייצוא החקלאי,
ייצוא חיטה קשה, לדעתי, הוא קצת מנפח את הסטטיסטיקה של הייצוא.
אני שואל: מה התועלת בייצוא זה?

ו) בכל התכניות להקמת מפעלים תעשייתיים
בנגב. דימונה זאת האימפריה של שר הפיתוח מר בנטוב. הייתי רוצה
לדעת, מה הם התחומים ביניכם לבין משרד הפיתוח? כאשר דובר על מפעל
תעשייתי באילת, מדוע קפץ על כך משרד הפיתוח ומשרד המסחר והתעשייה?
איזה שיתוף פעולה יש בין שני המשרדים האלה?

ש. לורנץ:

הייתי רוצה לקבל מספרים על התעשייה בכללה ובאיזה אחוזים היא נמצאת? במיוחד מעניין אותי לקבל מספרים על אותן תעשיות שמקבלות תמיכה מהתקציב באופן ישיר, ולדוגמה - ענף הזכוכית - 900 אלף לירות. מפעל זה מוקם בדימונה. לדעתי, ישנה תרומה בענף זה, וידוע לנו כי כמה מפעלי זכוכית מסוג זה.

ג. אפרתי:

ביחס ל-5 מיליון לירות בסעיף הנסחה מחירי הציצים. מה מחירי ב.א.ו.נ. לשלם זאת?

(ב) כמה מרוויחה הממשלה על גרעינים בלול לעומת 5 מיליון ל"י סובסידיה?

(ג) ביחס לחיטה: מסדד החקלאות כותב על החיטה בעל הישגים גדולים שהשיגו בענף זה. אבי יודע שאנחנו משלמים 1,5 מיליון לירות סובסידיה עבור חיטה מקומית. מה זאת אימות, האם זה הפסד או שזה דבר חשבונאי?

כתוב בפירוט בספר "החקלאות בשנת תשי"ז" (עמ' 9): (2) העדפת זני חיטים קשים מתוך כוונה לקבל תמורתם - בסך הליפין - כמויות חיטה רבות העולות ב-50% ומעלה על אלה המיוצרות באדן והמיועדות לייצוא.

ח. רובינ:

שאלה כללית והיא בנוגע לרכישת ציוד מהשיעורים. (א) כיצד נבדק חינוכיות הציוד בשביל המשק? ואם כן - איכן נעשית פעולת הבדיקה?

(ב) בכל אותם הסעיפים להוצאות השקעה אחרות, הייתי רוצה לדעת - מהי הכוונה בסעיפים אלה? מהו הקריטריון בהרחבה? מהו ההון העצמי שנדרש מהמשקיע בכדי שיזכה לתוספת זון?

(ג) מה הסיבה שבענף החקלאות, אשר באופן יחסי תופס מקום צנוע בתקציב? אותו הדבר לגבי הפקטוריה. האם אין משום דיבוי מפעלים קטנים? מה הולך להרחבה?

(ד) לגבי עץ בדיוני לשאול: מפעלי עץ בדרך כלל לא הצליחו עד כה. מהי הסיבה שהם נכשלים?

(ה) לפי מה נעשה הישוב התקציבי? האם לפי דרישות קונקרטיות או לפי הערכות כלכליות של המשרד?

(ו) בקשר עם מוסדות וקרנות לעידוד ייצוא. מה זה חבדות ייצוא ומה הן בכלל חבדות אלה? הכוונה היא לחבדות לא-ייצרניות או חבדות המארגנות ייצוא?

(ז) מהו ההבדל בין הפעילות של הון חוזר לבין הון חוזר לתעשייה? מה כאן האבחנה? גם כן לגבי הון חוזר עומדת אותה שאלה: באיזה כיוון זה צריך ללכת? האם ישנה אבחנה?

(ח) מה זה ייצוא מיוחד? יש כאן סעיף הנקרא ייצוא תעשייתי בסך 22 מיליון לירות. מהו סעיף זה?

(ט) מהי שיטת הישוב של הערך המוסף? כיצד זה להלכה וכיצד זה למעשה?

א. הרצפילד:

בקשר להשתלשלות בהון החברה לביטוח
סיכונים ייצוא אני רוצה לשאול: מהו

הון החברה ומי עוד משתתף בה?

(ב) הוא הדין לגבי השתתפות בהון
חברות ייצוא. מי הן חברות אלה? הסכום המוקצב כאן הוא קטן -
300 אלף לירות. האם כשתהיינה מספר חברות אז הסכום יהיה גדול
יותר?

(ג) הון הרוץ לייצוא. באיזו מידה
יש פיקוח שזה יסך באמת לייצוא? הלי איך זה דבר חדש מהיום;
דבר זה היה גם בשנה שעברה. האם הדבר מצויק או לא מצויק?
כונכתי היא, אם יש פיקוח או יש סגנון סיכון. האם אנהנו
מכונכים את הדבר הזה או לא? אם אנהנו מכונכים אותו, איך
באיזו מידה אנהנו מפקחים עליו?

ז. סוזאייב:

שאלה נוספת: למי שייכים הפרשי הרוכלה
בגמל אלה? כיצד אתם מתשעים את ההפרשה?

זה שייך לסיכומי הרוכלה.

מ. גליקמן:

ז. סוזאייב:
ועוד ברצוני לשאול: סעיף היהלומים
אייצור המיכה בחקעשיית מפעל היהלומים
הקיים, אלא זה פיתוח ענף חדש של אבני הן ועוד. רציתי לדעת
באיזה שלב דבר זה נמצא? האם זה נמצא בשלב של תכנון?

על ענף המחקר רציתי לשאול:
יש מה העלאה לא קטנה להרחבת שני המפעלים לייצור הסוג.
רציתי לדעת, מה הן המסקנות, כמה עולה לנו הסוג?

בקשר לתעשיית הנזיר, אני לפי העתונות
כל ההרחבה המוסך ע"י מקורות עצמיים של בעלי מפעל הדגה. אני מבין
שהסכומים מיועדים להרחבת המפעל. במספר דברי ההסבר, על
ענף הדפוס, התאמת והנזיר - 1,150,000 ל"י, בתוצ: "מתוצעת תכנית
להרחבת מפעל הנזיר בהדרה לניצול גבועולי תיגס מקומיים לייצור תאמת
להרחבת כושר הייצור של נזיר."

בקשר לקונסטיטוציה, אני מבין שכל הכסף
יוצא והועדפים ייסטרו גם לחברות פרטינות. הייתי רוצה לשמוע למי
ייסטרו 2 מליוני הלידות ומי יעשה פעולה זו?

ועוד שאלה: מהו מצב החשבון של תקציב
הפיתוח בבטיה בה נבעתי קודם לכן, פלוס כל העדופים משנים קודמות?
כמה חלקתם, ואיזה קרדיט מראה הפנקסנות שלכם?

ש. לורנץ:

פיתוח ותעשייה, מבחינה השוואתית, הוא
קטן מאד - 2,001,000 ל"י. איך זה מספיק
מעודד את האפשרות של הקמת בית-מלאכה או כל דבר אחר. ובסעיף הקלאות
לעיבוד הכפר, עד כמה שידוע לי לא לבולם יש 50% הרוש להון עצמי,
כדי להקים לא רק בית מלאכה; לא כולם יכולים להתפרנס על התיישבות
בלבר.

ח. רובין:

בענין הסובסידיות: אני מודה ומתוודה א
שאת דברי ההסבר לא הבינותי. המדיף
הענקות להוזלת מוצרים ושירותים חיוניים, בדברי ההסבר, עם 503,
יש כל מיני מספרים ואינני יודע אם יש קשר בינם לבין עצמם. השק

במסגרת 505 שדבריה המסביר, בפסקה (ג)
כתוב: "מחיר הגביעה הנקובה בסעיף 486 יחולק לסך המודל' המסוים
באופן קבולו המסולק כ-400 ל"י, לאחר גביית כל ההוצאות (הכוללת גם
ל"י, כמל' ההוצאות קדומות אחרות) וצאק המסויי 128-ל"י.
המסויי האפקטיבי הוא אפוא 1,500-ל"י ל"י. 750-ל"י.
לסך. התקציב מיועד למלוקח 1.800 ש"ח גביעה. לא הוציאה שום
דבר. זה גביעה של 1.800 ש"ח על קשר גביעה.

ה. הוצאות:
אמורה לקבול את התקציב - אגודת ע"מ.
לאחר שיקרא את, ת"י.

ה. הוצאות:
(קדמה) ת"י הוא ש-2 אגודת ע"מ
התקציב מתקציב הפיתוח לתקציב אגודת ע"מ.
לוצעה, לאחר שקראתי את התקציב, אצ"י ו"י וצאק בלתי גודל.

התקציב אצ"י 38.5 מיליון ל"י לא גודל ל"י,
על מה הוא פוצא, מה הן ההוצאות ת"י.

במסגרת 508 ישנו בעיה - המסויי סחייני יקרא.
מה זה קשור ל-38,5 מיליון ל"י? ל"י גביעה לפונדטיבית?

במסגרת 510 ישנה בעיה - ה"י קדמת השוואת
קראת לשנת 1956/57.

ה. הוצאות:
במסגרת התקציב צעמ"י 264, המסויי 331
1,332-ל"י, הכוללת הוצאות בת"י.
המסויי לתודות מה"י צעמ"י וצ"י המסויי י"י סחייני.

ה. הוצאות:
במסגרת דבריה ה"י המסויי אצ"י הוא
ל"י, ה"י המסויי 38,5 ל"י הוא מסויי
צ"י, ואצ"י המסויי צ"י של ההוצאות הוא 200,000,000 ל"י.
מתחלק מסויי סכומים: קרא השוואת לתקציב - 12 מיליון ל"י, וסקרן
השוואת לסוון, וההצטרף המסויי הוא 10,700,000 ל"י. ה"י המסויי
של 10,700,000 ל"י אגודת ע"מ צ"י צ"י המסויי המסויי והתעשייה
להוציא לצ"י המסויי של מספרים סחייני של הצטרף הצטרף, המסויי
נדבר המסויי ל"י. הוא ה"י לגבי המסויי אגודת ע"מ. ה"י המסויי, בעמוד
264 - שוקולד וקרא - 600 אלף ל"י, ה"י המסויי, ה"י המסויי המסויי
(בע"מ 503) אצ"י המסויי המסויי, המסויי הוא 612,800 ל"י.

ה. הוצאות:
ה"י המסויי המסויי אצ"י המסויי ל"י - סופר סוקס.
אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
קבול אצ"י; אצ"י קבול אצ"י המסויי המסויי אצ"י אצ"י ל"י.
מסויי) המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י.

ה"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
להגיד ב"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
- וצאק למסויי המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
ה"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
לא להגייא צ"י המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
אם אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
שגוע אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
סוואצ"י, ואצ"י הוא בא לתל"י אצ"י.

אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י
ה"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י המסויי המסויי אצ"י

בקשר לשינוי על סמך שנוגע ליהלומים, ידוע
להשיב כי צריך להצהיר שגאזם מקבל מתיך יותר גבוה בעד הסחורה, אז
הוא מרזיח יותר ונחוצה מכן הוא צריך לשלם מס הכנסה. אנחנו
טרם נתקלנו בקושי הזה, לאיפן - אנחנו נפגש היילומים המיוחס על פי
שיטת מיוחדת, מתחייבים על כל קרה תוסף שלם. הם פונים אלינו
וטבקשים לכלול את הדבר הזה; הם מבקשים גם לשנות את שיטת החישוב.

בקשר לשינוי היסוד. אנחנו מייצאים היסוד
קשה אשר אנו מקבלים עבורה מחיר ההבדל יותר טוב משל היסוד הישן;
אין זה סילוח סטטיסטי. האיטלקים קוצים היסוד יו; הם מייצאים
בעיקר מקרובי. מחיר היסוד הקשה, אצל הושו, הוא 20-25 דולר לסוף.

נשאלתי על תכניות הפיתוח בנגב: אין
פה שתי אימפריות. מה שצריך לתעשיית, אז מדין ועד אילת זה שייך
למשיך הסחר והתעשייה. כל התכניות והתעשיית זה בסמכות משרד המסחר
והתעשייה. יש לפעמים מקרים שהם קשורים במשרד הפיתוח. מה שמתח
לקרקע - שייך למשרד הפיתוח, ומה שצריך לקרקע - שייך למשרד המסחר
והתעשייה.

בקשר להצעה לסיכומי ייצוא: בכדי
לעודד את הייצוא - והייצוא שלם בתחנות עם אמצעות עשירות
ואדירות אשר נותנות קרדיט על הסחורה שלהם - נוצרה החברה הזו
שהיא כולה ממסלית, במאת האחוזים. אמנם דצ'ינו לשתף גם את חנות
האחריות וגם בנקים, אך לעת עתה הגנרלים האלה סירבו להשתתף.
הון החברה הוא מיליון לירות; בשנה זו אנחנו נשלם 500 אלף ל"י
ובשנה הבאה אנחנו נשלם עוד 500 אלף ל"י. מטרות החברה הן, ביטוח
קרדיטים, ביטוח במקרה של מלחמה בתוך אותה ארץ, ביטוח במקרה של
פשיטת דגל וכן ביטוח במקרה של אי העברה המסב. החברה הונו מבטח
את כל זה. המסלית לוקחת על עצמה אחריות בשביל הסיכומים הללו
בגבולות של 20 מיליון לירות. דבר זה יבוא בפני ועדת הכספים
לאישור כי המסלית תצטרך לשלם לתבונה. מדי ייטשטיין הוא מנהל החברה.
הזמנו אדם מאנגליה כדי לעבד את תכנות החברה וכל הדיברים האחרים
הכרוכים בה. קבלנו אישור יומי מאת הברי ועדת השדים לענייני
כלכלה על הסכום של 5 מיליון לירות עבורה עד שיבוא האישור של
20 מיליון לירות. בהנהלה משתתפים אנשי המסלית ובשלי התוץ.

7. סוזאייב:
אם הון החברה יהיה מיליון לירות
ואם המסלית תהיה אחראית לפרמיה
שתיקבע, אז למה נחוצות 5 מיליוני הלירות?

מר גליקסון:
אנחנו מקווים לשלם
בעד סיכומי החברה. 75% לסיכומי
הקרדיט ו-25% לביטוח נגד מלחמה ועוד.

חבר הכנסת לודנץ שאל כמה מנוצלת התעשייה.
דבר זה הוא מופשט מאד. יש תעשיות מנוצלות לגמרי, ויש כאלה שהן
אינן מנוצלות בכלל. אם ניקח, לדוגמה, את פחנות הקפה, הרי הן מנוצלות
ב-60%. כמובן שזה תלוי בכל ענף וענף בתעשייה. הנה, ענף הטכסטיל
מנוצל לגמרי, ובתי החרושת ארזים ב-2,5 משמדות. אלה שמקבלים
מתקציב הפיתוח, עוברים בקורת. אנחנו משאירים דורבת קטנה למקרה
שמפעל נפגע, אבל נעשית בדיקה יסודית בעניין זה.
בקשר לזכויות: בדימונה ישנו החול המתאים
לתעשייה זו.

היו"ר י. גורדי:
במשיך בקשה סחר בנקר בירושלים.

הישיבה נעולה.